

1. מטרה:

מטרת ההוראה זו לקבוע את הכללים להבטחת רמת בטיחות נאותה בשטחי האוניברסיטה ובתחומי פעולתה, וכן את האחראים לבטיחות האוניברסיטה.
הוראות בטיחות מיוחדות בנושאים טכניים שונים, משלימות הוראה זו ומפורסמות בנפרד לפי סעיף 11 לנהל זה.

2. הגדרות:

בהוראה זו:

כל שטחי האוניברסיטה - מקרקעין ומבנים - למעט דירות מגורים - שבבעלות האוניברסיטה ו/או חכירתה, כאלה המושכרים לאוניברסיטה וכאלה המצויים בחזקתה, מעונות הסטודנטים, לרבות המקומות בהם מתקיימת פעילות מטעם האוניברסיטה כגון חפירות ארכיאולוגיות וספורים ומחלקות מסונפות.	2.1 "שטח האוניברסיטה"
פעולה או מכלול פעולות ואמצעים שיש לנקוט על מנת למנוע סיכון או פגיעה בגוף או ברכוש.	2.2 "בטיחות"
כל דבר חי או דומם, מעשה או מחדל העלול להזיק או לגרום למכשול או הפרעה לבטיחות.	2.3 "מפגע בטיחותי"
רמת בטיחות הנדרשת עפ"י חוק, תקנות, צווים, תקנים וההוראות שהותקנו ותותקנה עפ"י הוראה זו.	2.4 "רמת בטיחות נאותה"
ציוד מגן אישי, ציוד כבוי אש, ציוד עזרה ראשונה, ציוד הצלה וכיו"ב.	2.5 "ציוד בטיחותי"
כל מי שמועסק ע"י האוניברסיטה בשכר ו/או בהתנדבות.	2.6 "סגל"
מי שרשום ללימודים באוניברסיטה לרבות מי שביקש להתקבל ללימודים ובקשתו טרם נדחתה, ומי שסיים חוק לימודיו וטרם קיבל תעודה.	2.7 "סטודנט"
פגיעה בגוף או ברכוש או בשניהם יחד שנגרמה כתוצאה מליקוי ו/או מפגע ו/או אירוע בטיחותי.	2.8 "תאונה"
אירוע אשר במהלכו כמעט שארעה תאונה, אך לא נגרם נזק.	2.9 "מקרה מסוכן"
פגיעה בגוף כתוצאה ו/או עקב עבודה בשטח האוניברסיטה.	2.10 "תאונת עבודה"
פקולטה, אגף, יחידה עצמאית, איחוד של מספר פקולטות או אגפים או יחידות עצמאיות המאוגדות יחדיו לטיפול בנושא הבטיחות.	2.11 "גזרת בטיחות"

3. תחולה:

3.1 הוראת בטיחות זו חלה על האנשים המפורטים להלן:

3.1.1 סגל וסטודנטים.

3.1.2 כל מי שמבצע עבודה, ניסוי במעבדה, תרגילים, או כל פעולה לימודית ו/או מחקרית.

3.1.3 מבקרים בשטח האוניברסיטה על כל יחידותיה.

3.1.4 גורמי חוץ הפועלים בשטח האוניברסיטה.

3.2 הוראת בטיחות זו חלה על כל שטח האוניברסיטה.

4. רשויות הבטיחות:

להלן רשימת הרשויות המוסמכות באוניברסיטה בנושא הבטיחות, הרכבן, דרך מינוין, סמכויותיהן ותפקידיהן:

4.1 מועצת הבטיחות:

מועצת הבטיחות תתמנה ע"י המנכ"ל ותתכנס פעמיים בשנה לפחות.

4.1.1 הרכב:

(1.9.2013)

- יו"ר: איש סגל אקדמי בכיר בדרגת פרופסור מן המניין.

- ראשי גזרות הבטיחות.

- ראשי מנהל הפקולטות הניסוייות (הנדסה, מדעים מדויקים, מדעי החיים ורפואה).

- יושבי ראש ועדות הבטיחות הגזרתיות.

- מנהל אגף הנדסה ותחזוקה.

- מנהל יחידת בטחון

- נציג הלשכה המשפטית.

- נציג אגף משאבי אנוש.

- הממונה על הביטוח.

- נציג ועד העובדים

בטיחות באוניברסיטה

שם ההוראה:

- מנהל יחידת ההספקה.
- מנהל הספריות.
- נציג הסטודנטים.
- מזכירת המועצה.
- מנהל יחידת הבטיחות - מרכז המועצה.
- המנכ"ל ישתתף בישיבות מועצת הבטיחות.

4.1.2 סמכויות ותפקידים:
(1.9.2013)

- מועצת הבטיחות הינה הרשות הבכירה באוניברסיטה בנושא בטיחות, ותפקידיה יהיו כדלקמן:
- קביעת מדיניות הבטיחות באוניברסיטה, לרבות בנושאי בריאות תעסוקתית וגהות.
  - הנחיית פעילותה של יחידת הבטיחות ובקרה על תוצאות הפעילות.
  - מעקב ופיקוח אחר פעילות הבטיחות השוטפת בפקולטות ואחר ועדות הבטיחות הפקולטטיות.
  - קביעת מדיניות לגבי הדרכה והשתלמויות בנושא בטיחות.
  - הכנת תקציב שנתי לבטיחות ביחד עם יחידת בטיחות ואגף הנדסה, בכפוף לתקציב המאושר.
  - קבלת דיווחים מוועדת המשנה של המועצה.

4.2 ועדת משנה של מועצת הבטיחות:
(1.9.2013)

4.2.1 ועדת משנה של מועצת הבטיחות תתמנה ע"י המנכ"ל.

4.2.2 הרכב:

- יו"ר מועצת הבטיחות.
- מנהל יחידת הבטיחות.
- יו"ר ועדות הבטיחות בגזרות (11 גזרות).

4.2.3 סמכויות ותפקידים:

- ליבון נושאי בטיחות שמועלים בוועדות הגזרתיות.
- הכנת המלצות למדיניות הבטיחות הנקבעת ע"י מועצת הבטיחות.
- הטמעה של לקחי הבטיחות והפצתם לגורמים המתאימים באוניברסיטה.
- הפקת לקחים מתאונות ואירועי חירום.

4.2.4 ועדת המשנה לתכנס בתדירות של אחת לחודשיים לפחות.

4.3 ועדת בטיחות בגזרת הבטיחות: (1.9.2013)

ועדת הבטיחות תתמנה ע"י ראש גזרת הבטיחות, ותתכנס לשמונה מפגשים בשנה, לפחות.

4.3.1 ה ר כ ב : (1.9.2013)

- יו"ר - איש סגל אקדמי בכיר ובאגף איש סגל מנהלי בכיר.
- שלושה עד חמישה מאנשי הסגל הבכיר בגזרה - מתחומי עיסוק שונים.
- אבות הבתים.
- ממונה בטיחות גזרתי.
- נאמני בטיחות, לפי הצורך.
- חבר ומרכז הוועדה: ראש מנהל הפקולטה / מנהל יחידה.

4.3.2 סמכויות ותפקידים: (1.9.2013)

- ועדת הבטיחות היא הרשות המוסמכת בנושא הבטיחות בגזרת הבטיחות ותפקידיה יהיו כדלהלן:
- לבדוק ולקבוע את תנאי הבטיחות המיוחדים בכל תחומי הפעילות של גזרת הבטיחות להמליץ על שיפורם ולוודא יישום השיפורים.
  - לטפח תודעת הבטיחות בגזרת הבטיחות ע"י הדרכה, הסברה, ימי עיון וכיו"ב.
  - להעביר סיכומי ישיבותיה (פרוטוקולים) למועצת הבטיחות, לראש הגזרה ולממונה על הבטיחות.

בטיחות באוניברסיטה

שם ההוראה:

- לקבוע מדיניות לניצול תקציב הבטיחות ולפקח על אופן ניצול התקציב.
- למנות ועדות בטיחות יחידתיות, במידת הצורך.
- יו"ר הוועדה והמרכז יהיו אחראים ליישום והוצאה לפועל של מדיניות ראש גזרת הבטיחות ומוסדות הבטיחות.

5. האחראים לבטיחות:

האחראים לבטיחות באוניברסיטה יהיו אחראים, בין היתר, למינוי ופעילות התקינה והמלאה של הרשויות המוסמכות ולביצוע המלא והמדויק של הוראות נוהל זה כפי שיפורט להלן:

5.1 המנכ"ל:

נושא באחריות כוללת לנושא הבטיחות באוניברסיטה.

5.2 יו"ר מועצת הבטיחות:

ימונה ע"י המנכ"ל, יפקח על עבודות מועצת הבטיחות ויהא אחראי על כל הנושאים שבתחום עבודת המועצה, המפורטים בסעיף 4.1.2 לנוהל זה.

5.3 מנהל יחידת הבטיחות:
(1.9.2013)

ימונה ע"י המנכ"ל.

יהיה המומחה ואיש המקצוע האחראי לנושא הבטיחות באוניברסיטה, ולניהולן המקצועי של רשויות הבטיחות באוניברסיטה.

תפקידיו יהיו כדלהלן:

- ריכוז מועצת בטיחות ותת ועדת המשנה של מועצת הבטיחות.
- הפעלת ביקורת הבטיחות וניהול עבודת יחידת הבטיחות, לרבות עבודת ממוני הבטיחות הגזרתיים, ממוני סיכונים ביולוגיים, כימיים, קרינות וממוני סיכוני מבנים ומילוט.
- טיפול בהתקנת הוראות בטיחות מקצועיות.
- ייזום פרויקטים לקידום הבטיחות והכנת הצעות תקציב לפעילות בטיחותית של האוניברסיטה במסגרת תכנית הפיתוח.
- ביקורת מקצועית על הפרויקטים עליהם הוחלט במסגרת תכנית הפיתוח.

בטיחות באוניברסיטה

שם ההוראה:

- איתור ליקויי בטיחות ומציאת פתרונות.
- ייעוץ, הכוונה, הדרכה וסיוע בנושאי בטיחות לכל יחידות האוניברסיטה.
- קידום תודעת הבטיחות בקרב אנשי סגל האוניברסיטה והסטודנטים בין היתר, באמצעות הדרכה (בתאום עם מדור ההדרכה).
- קידום נושא הבריאות התעסוקתית, בשיתוף פעולה עם מדור רווחה.
- קיום קשרים עם גורמי בטיחות מחוץ לאוניברסיטה.
- אחריות לניהול תקציב הבטיחות שבאגף הנדסה.

5.4 ראש גזרת בטיחות:

- דקאן/מנהל אגף/ראש יחידה עצמאית, ובמקרה שמדובר בגזרה המורכבת ממספר יחידות, מינוי ראש הגזרה ייעשה ע"י המנכ"ל.
- נושא באחריות כוללת לנושא הבטיחות בגזרתו. תפקידו יהיו כדלהלן:
- לארגן ולטפל במערך הבטיחות בגזרת הבטיחות, לרבות מינוי ועדות בטיחות יחידתיות ומינוי נאמני בטיחות - עפ"י הצורך.
  - להגדיר תחומי האחריות בגזרת הבטיחות ולקבוע נוהלי בטיחות פנימיים.
  - להקצות משאבים לצורך הבטחת רמת בטיחות נאותה בגזרה.
  - לכוון פעולותיהם של אנשי הגזרה העוסקים בבטיחות, ולפקח על דרך עבודתם, בהתאם להוראות נוהל זה.
  - להפיץ ולהביא לידיעת אנשי הסגל והסטודנטים את הוראות הבטיחות הנהוגות באוניברסיטה והקשורות לעבודתם וללימודיהם.

5.5 ממוני בטיחות גזרתיים:
(1.9.2013)

ימונו ע"י מנהל יחידת הבטיחות, באישור משרד התמ"ת, ויהיו בעלי אישור כשירות שנתן מפקח העבודה הראשי מכח חוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954 והתקנות שמכוחו; בעלי הסמכות המקצועית לבטיחות באוניברסיטה בכפוף להנחיות ולהמלצות מנהל יחידת הבטיחות.

תפקידי ממונה בטיחות גזרתי בתחום גזרתו יהיו כדלהלן:

- ליעץ לגזרה בכל הנוגע לחוקים, לתקנות ולתקנים בענייני בטיחות.

בטיחות באוניברסיטה

שם ההוראה:

- לסייע לגזרה בנוגע לבטיחות, גהות, הנדסת אנוש ובריאות תעסוקתית של העובדים ולקדם את התודעה בנושאים אלה.
- לאתר מפגעי בטיחות וגהות ולהודיע עליהם לגזרה.
- לוודא קיום התקני בטיחות וגהות נאותים בגזרה.
- לדרוש הנהגת סדרי בטיחות וגהות נאותים בגזרה, בתהליכי העבודה, במתקנים, במבנים, בציוד ובחומרים ובכל שינוי בהם.
- לפעול - בתיאום עם הממונה על ההדרכה באוניברסיטה - לקיום הוראות תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשמ"ד - 1984, ולהכנת תכנית להדרכת עובדים.
- להכין - בתיאום עם מנהל יחידת הבטיחות - תכנית בטיחות שנתית ולעדכנה כנדרש בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית בטיחות) התשמ"ד - 1984.
- לוודא ביצוע הוראות תכנית בטיחות שהוכנה באוניברסיטה והכללת דרישות בטיחות וגהות בהוראות עדכניות לשימוש, הפעלה, תחזוקה, אחסון בטוח של ציוד, של חומרים ופסולת ושל תהליכי עבודה באוניברסיטה.
- לברר סיבותיהן ונסיבותיהן של תאונות עבודה ומחלות מקצוע בגזרה במגמה להפיק לקחים, לערוך בכתב ממצאים ומסקנות הבירורים ולהציע לגזרה צעדים מתאימים למניעת הישנות התאונות, ולוודא הדרכת העובדים באשר לנסיבות התאונות ומחלות מקצוע והלקחים שהופקו.
- לרכז את כל המידע והתייעוד הקשור לתאונות עבודה ומחלות מקצוע שאירעו בגזרה, בשיתוף פעולה עם אגף משאבי אנוש.
- לסייע בהכנת הוראות בטיחות וגהות ותמצית בכתב של מידע על הסיכונים בעבודה, לפרסומן ולעדכון. להשגיח על ביצוע הוראות בטיחות וגהות ולדווח למנהל יחידת הבטיחות על כל מקרה של הפרתן.
- לוודא - בתיאום עם מדור שילוט באוניברסיטה - סימון חומרים, ציוד ותהליכי עבודה מסוכנים והתקנת שילוט הדרכה לשימוש בציוד מגן אישי.
- לוודא - בתיאום עם יחידת תחזוקה באוניברסיטה - ביצוע ביקורת ומעקב על המצב התקין של התקני בטיחות וגהות, ציוד מגן אישי, של כלי עבודה ושל ציוד החייב בדיקות תקופתיות עפ"י דין, עפ"י הוראות היצרן ולפי כללי מקצוע מקובלים.
- לוודא - בתיאום עם האגף למשאבי אנוש - קיום שגרת בדיקות רפואיות וחיסונים לעובדים החשופים לגורמים שלגביהם קיימת דרישה לעריכת בדיקות אלה.
- לוודא ביצוע בדיקות תעסוקתיות סביבתיות ע"י מעבדות מוסמכות, וזאת כאשר קיימת דרישת בדיקה כאמור בחוק או בתקנות; לתעד את ממצאיהן של בדיקות כאמור ולהביא לידיעת גזרה והעובדים את השלכותיהן והאמצעים שיש לנקוט.

בטיחות באוניברסיטה

שם ההוראה:

- לקבוע - בתיאום עם יחידת תחזוקה - הסדרים שיבטיחו תנאי בטיחות וגהות נאותים בהעסקתם של קבלני חוץ בגזרה.
- לשתף פעולה עם מועצת הבטיחות וועדות הבטיחות, ולמסור להן את כל המידע הנדרש לפעילותן השוטפת.
- להורות על הפסקת פעילות, כאשר נשקפת סכנה מיידית לחייו או בריאותו של עובד או סטודנט, ולדווח על כך מיד למנהל יחידת הבטיחות.
- לוודא קיום תכנית ושגרת תרגילים למצבי חירום, בגזרות ובמתקניהם.
- לדווח - באמצעות מנהל יחידת הבטיחות באוניברסיטה - למפקח עבודה אזורי, עפ"י דרישתו, על פעולותיו להעלאת רמת הבטיחות והגהות ומניעת סיכונים בגזרות.
- להלוות אל מפקחי עבודה בביקורי הפיקוח בגזרות, אם יידרש לכך.
- להכין דו"חות תקופתיים להנהלת האוניברסיטה ולמועצת הבטיחות עפ"י ובהתאם לבקשותיהם של אלה, והנחיותיו של מנהל יחידת הבטיחות באוניברסיטה.

5.6 נאמן בטיחות:

- ימונה ע"י ראש מחלקה/מנהל יחידה ויהיה איש סגל אקדמי או מנהלי.
- תפקידיו יהיו כדלהלן:
- לפקח על סדרי הבטיחות והגהות ביחידה בה הינו מועסק, לאתר ליקויים בטיחותיים ולפעול לתיקונם ו/או שיפורם.
- לייעץ לראש היחידה בה הוא מועסק, וכן לסגל ולסטודנטים על שמירת רמת בטיחות נאותה ומניעת תאונות.
- לסייע לראש היחידה ולממונים על ידו:
- בהדרכת הסגל והסטודנטים ביחידה בנושא בטיחות
- בפיתוח תודעת בטיחות
- בשמירה קפדנית על נוהלי הבטיחות
- בהפצה של פרסומי בטיחות ביחידה
- לדווח בכתב, לראש היחידה, ליו"ר ועדת הבטיחות הגזרתית ולממונה הבטיחות בגזרה, על רמת הבטיחות ביחידה, הליקויים הבטיחותיים שנמצאו בה, לרבות הסקת מסקנות והמלצות לתיקונם ו/או שיפורם.

5.7 ממונה תחום בטיחות קרינה:
(1.9.2013)

ימונה ע"י המנכ"ל, בהמלצת מנהל יחידת הבטיחות ובאישור משרד התמ"ת, ויהיה בעל הסמכות המקצועית בנושא ניהול סיכוני קרינות; ישמש גם כממונה בטיחות קרינה מייננת; יפקח באופן שוטף על המעבדות והמחסנים; ידווח ישירות למנהל הבטיחות ולראשי הגזרות.

תפקידיו יהיו כדלהלן:

- להגדיר ליחידות האוניברסיטה את רמת הסיכון הנובעת מחשיפה לקרינות ולקבוע בהתאם לכך את סוג וכמות ביקורות הבטיחות השוטפות וציוד המגן הדרוש.
- להנחות את היחידות בהן קיימות סכנות קרינה (כולל קרינה מייננת), בדבר נקיטת אמצעי זהירות בכל הקשור בן.
- לאשר רכישת חומרים רדיו-אקטיביים ולקבוע את דרך הטיפול והשימוש בהם.
- לבצע בדיקות במקומות האחסון של חומרים רדיו-אקטיביים, ולוודא כי אופן השימוש בהם יהיה בהתאם להוראות הבטיחות.
- להורות על מניעת שימוש בחומרים רדיו-אקטיביים ע"י היחידה המשתמשת בהם, אם הטיפול בחומרים אינו כנדרש.
- לפקח על פינוי חומרים ופסולת רדיו-אקטיבית בשגרה ובעת חירום.

5.8 ממונה בטיחות בעבודה עם לייזר:
(1.9.2013)

ימונה ע"י המנכ"ל, בהמלצת מנהל יחידת הבטיחות ובאישור משרד התמ"ת, ויהיה בעל הסמכות המקצועית בנושא בטיחות בעבודה עם לייזר וידווח ישירות למנהל יחידת הבטיחות ולראשי הגזרות.

תפקידיו יהיו כדלהלן:

- לייעץ בכל הנוגע לחוקים ולתקנות בענייני בטיחות בעבודה עם לייזר ולסייע בקידום התודעה בנושאי בטיחות, גהות, הנדסת אנוש ובריאות תעסוקתית העלולה להיחשף לקרינת לייזר.
- להגדיר ליחידות האוניברסיטה את רמת הסיכון הנובעת מחשיפה ללייזר ולקבוע בהתאם לכך את אמצעי המיגון הנדרשים.
- להכין תכניות בטיחות הכוללים כל מידע על איזור סיכוני הלייזר ועל הסיכונים האישיים והסביבתיים מקרינת לייזר.
- לאתר במקום העבודה מפגעי בטיחות וגהות בתחום קרינת לייזר ולדווח עליהם למנהל יחידת הבטיחות ולראשי הגזרות.

בטיחות באוניברסיטה

שם ההוראה:

- להדריך את העובדים בנושאי בטיחות עם קרינת לייזר.
- להודיע על הפסקת עבודה במוקד לייזר מסוכן כאשר נשקפת סכנה מיידית לחיי עובד או לבריאותו של עובד ולדווח למנהל יחידת הבטיחות ולראשי הגזרות.

5.9 אחראים על רעלים:
(1.9.2013)

ימונו ע"י המנכ"ל, בהמלצת מנהל יחידת הבטיחות ויהיו מורשים כחוק אשר קיבלו היתר רעלים מאת הממונה מכח חוק החומרים המסוכנים התשנ"ג-1993. יהיו בעלי הסמכות המקצועית בנושא בטיחות השימוש ברעלים.

תפקידם יהיה כדלהלן:

- לפקח על השימוש ברעלים ביחידות האוניברסיטה עפ"י החוק והנהלים בנושא זה.
- להנחות את יחידות האוניברסיטה בדבר אופן הטיפול ברעלים מסוכנים ונקיטת כללי זהירות בעת קבלתם, אחסונם והעברתם.

5.10 ממונה סיכונים ביולוגיים:
(1.9.2013)

ימונה ע"י המנכ"ל, בהמלצת מנהל יחידת הבטיחות. יהא בעל הסמכות המקצועית בנושא סיכונים ביולוגיים באוניברסיטה.

תפקידיו יהיו כדלהלן:

- להגדיר ליחידות האוניברסיטה את רמות הסיכון הנובעות מחשיפה לחומרים ביולוגיים ובהתאם לקבוע את סוג וכמות הביקורות השוטפות וציוד המגן הדרוש.
- לפקח על השימוש בחומרים ביולוגיים המהווים מזהמים פוטנציאליים.
- להנחות את יחידות האוניברסיטה כיצד למנוע זיהומים ביולוגיים ובאלו כללי זהירות לנקוט בעת קבלה, אחסון והעברה של חומרים ביולוגיים המהווים מזהמים ביולוגיים פוטנציאליים.
- לפקח על פינוי חומרים המהווים מזהמים ביולוגיים פוטנציאליים - בשגרה ובעת חרום.
- לקיים קשר עם גורמי פיקוח בנושאי ביולוגיה.

5.11 ממונה סיכוני כימיה:
(1.9.2013)

ימונה ע"י המנכ"ל, בהמלצת מנהל יחידת הבטיחות. יהא בעל הסמכות המקצועית בנושא סיכונים כימיים באוניברסיטה.

תפקידו יהיה כדלהלן:

- להגדיר ליחידות האוניברסיטה את רמות הסיכון הנובעות מחשיפה לכימיקלים ובהתאם לקבוע את סוג וכמות הביקורות השוטפות וציוד המגן הדרוש.
- להנחות את יחידות האוניברסיטה כיצד למנוע סיכונים כימיים ובאלו כללי זהירות לנקוט בעת קבלה, אחסון והעברה של חומרים כימיים היוצרים סיכוני הרעלה, זליגה, פיצוץ ואסון כימי.
- לקיים קשר עם גורמי פיקוח בנושאי כימיה.

5.12 מנהל מעבדה (רפואית, ביולוגית, כימית): (1.9.2013)

מנהל מעבדה (רפואית, ביולוגית, כימית) ימונה ע"י דקאן הפקולטה (הגזרה) ויהיה איש סגל אקדמי אשר מנהל את המעבדה בפועל, וזאת על פי תקנות הבטיחות במעבדה / בטיחות וגהות תעסוקתית בעבודה עם גורמים מסוכנים (במעבדות רפואיות, כימיות וביולוגיות) התשס"א 2001.

תפקידיו יהיו כדלהלן:

- נושא באחריות כוללת לבטיחות העבודה במעבדתו.
- להכין, אחת לשנה, תכנית עבודה שתישלח ליחידת הבטיחות ואשר תכלול התייחסות לנושאים שלהלן:
  - הכנת רשימת הגורמים המסוכנים המצויים בשימוש במעבדה.
  - הכנת שיטות העבודה הנהוגים במעבדה בשימוש בחומרים מסוכנים.
  - ידוא אמצעי הבטיחות הנהוגים במעבדה בעבודה עם גורמים מסוכנים.
- יוודא שהעובדים מבצעים את כל הוראות תכנית העבודה.
- יפרסם בלוח המודעות את תוצאות הבדיקות הסביבתיות – תעסוקתיות.
- ינהל יומן שבו יירשמו תוצאות הבדיקות הסביבתיות – תעסוקתיות.
- יעביר הדרכת סיכונים ונוהלי בטיחות טרם תחילת העבודה, ובאופן שוטף וקבוע אחת לשנה לפחות.

5.13 מנהל מעבדת לייזר: (1.9.2013)

ימונה ע"י דקאן הפקולטה (ראש גזרה), ויהיה איש סגל אקדמי אשר מנהל את המעבדה בפועל או חוקר ראשי, וזאת עפ"י התקנות.

תפקידיו יהיו כדלהלן:

- נושא באחריות כוללת לבטיחות הלייזר במעבדתו.
- יפעל ליישום מלא אחר כל סעיפי הוראת בטיחות הלייזר.

- יעביר, לממונה בטיחות לייזור, נתונים על מערכות הלייזרים שבמעבדתו.
- יזהה סיכונים, ישלב אמצעי בטיחות שונים כולל שילוט חיווי נוהלי בטיחות ויתקן ליקויי בטיחות ללא דיחוי.
- יכתוב נוהלי בטיחות עבור כל סוג לייזר בנפרד, ויעביר עותק לממונה בטיחות לייזרים.
- יעביר רשימת עובדים מוסמכים לפי סוגי הלייזרים.
- יעקוב אחר ביצוע הנחיות בטיחות הלייזר במעבדתו בכל תצורות ההפעלה.
- יכין תכנית בטיחות שתכלול: סקר סיכונים, אמצעי בטיחות, ציוד מגן אישי, נוהלי בטיחות, חיווי ושילוט והסמכת עובדים עבור כל לייזר בנפרד.
- יעביר הדרכת סיכונים ונוהלי בטיחות והפעלה של הלייזרים במעבדה לכל משתמשי הלייזרים שבמעבדתו, טרם תחילת העבודה, ובאופן שוטף וקבוע אחת לשנה לפחות.

5.16 ממונה סיכוני אש:
(1.9.2013)

ימונה ע"י המנכ"ל, בהמלצת מנהל יחידת הבטיחות.

תפקידיו יהיו כדלהלן:

- יהיה הגורם המוסמך בנושא כיבוי אש.
- ינחה את היחידות בטיפול ופיקוח על ציוד כיבוי אש.
- יבצע הדרכות לסגל האוניברסיטה בבטיחות ומניעת אש.
- יוודא ביצוע ביקורת תקופתית לציוד כיבוי אש.

5.17 אחראי הוראה ו/או מנהל בית מלאכה, מנהל עבודה:
(1.9.2013)

- 5.17.1 אחראי לקיום הוראות הבטיחות - הכלליות והמיוחדות - הקשורות לפעילותם של הכפופים לו, וכן אחראי להביא לידיעת הסגל והסטודנטים שביחידתו את הוראות הבטיחות, הקשורות לניסויים ולמחקרים.
- 5.17.2 אחראי לכך שהכפופים לו ישתמשו בציוד אישי ובאמצעי מיגון הנדרשים לעבודתם.
- 5.17.3 אחראי להעביר הדרכות סיכונים ונוהלי בטיחות, טרם תחילת העבודה ובאופן שוטף וקבוע אחת לשנה לפחות.

5.18 מנהל גוש/בית:

- אחראי לאחזקה שוטפת של ציוד הבטיחות המצוי בבניינים עליהם הוא מופקד, למעט ציוד יעודי.
- אחראי לדווח לראש מנהל הפקולטה, לממונה על הבטיחות ו/או לראש היחידה על ליקויים בטיחותיים ומפגעים שבבניינים עליהם הוא מופקד.

5.19 אחריות אישית של איש סגל/סטודנט:

אחראי לנהוג עפ"י הוראות הבטיחות הקיימות במקום פעילותו והניתנות ע"י הממונים עליו ו/או ע"י הממונים הבטיחות במקום, ובכלל זה חובתו להשתמש בציוד בטיחות כנדרש עפ"י החוק ונוהל זה.

6. הקניית ידע בנושאי בטיחות:

האחראים על הבטיחות ינקטו ביוזמה לפרסום הוראות בנושא בטיחות ופעולות הדרכה בבטיחות בתיאום עם היחידות הנוגעות בדבר.

- 6.1 כל אחראי על קבוצת אנשים לביצוע פעילות הכרוכה בסיכון, יודא שלמשתתפיו הידע הבטיחותי הבסיסי הנדרש לביצוע הפעילות, וכן כי להם הידע כיצד לפעול במצבים חריגים.
- 6.2 כל אדם המבצע עבודה או פעילות הכרוכה בסיכון חייב לדעת את כללי הבטיחות היסודיים הנדרשים לביצוע משימותיו. כמו כן לא ישתמש אדם בכלים או חומרים בעלי סיכון בטיחותי בטרם הכיר וידע את כללי הזהירות הדרושים ובכללם השימוש בציוד מגן אישי.
- 6.3 הממונים על היחידות ו/או ביצוע פעולות, שיש בהן סיכון, רשאים למנוע עבודתו של מי שאינו נוהג עפ"י כללי הבטיחות הנדרשים.
- 6.4 ראשי מחלקות, חוגים, בתי מלאכה ומעבדות, יודאו שכל העובדים והסטודנטים - ובמיוחד החדשים - יקבלו הדרכה בבטיחות בהתאם לצרכי העבודה, ההוראה והמחקר ביחידה.
- 6.5 במסגרת הדרכה בבטיחות יש לגרום לכך שכל משתתף ישלוט ברמת הידע ההכרחית הדרושה לצורך פעילותו ביחידה כסטודנט ו/או כאיש סגל, ובכלל זה הכרת סיכונים בטיחות, כללי בטיחות, הפעלה נכונה של כלים וחומרים שבשימוש, איתור מוקדי סיכון, זיהוי שילוט בטיחותי, התנהגות בשעות חרום וכו'.

7. טיפול, דיווח וחקירת מקרה מסוכן/תאונה:

7.1 פעילות מיידית במקום האירוע:

במקרה של מקרה מסוכן/תאונה, יפעלו הנוכחים והאחראים עליהם במקום בצורה מושכלת ובמהירות להפסקת הגורם לאירוע. אם האירוע הוא בגדר תאונת אדם יפעלו כמיטב יכולתם להגשת עזרה ראשונה לנפגעים.

7.2 קדימויות תגובה:

היה והתעוררה שאלה של קדימויות בביצוע הפעילויות שתוארו בס"ק 7.1 דלעיל, ההנחייה הכללית היא שנפגעים קודמים לציוד.

במקרים בהם גורם הסיכון הוא מיידית לגבי אנשים נוספים במקום, יבוצע תחילה הנדרש להפסקת גורם סיכון זה ולאחר מכן יפוגו נפגעים ותוגש עזרה ראשונה.

אחריות הממונה הבכיר במקום היא להחליט על סדר העדיפויות.

7.3 גיוס עזרה:

הנוכחים באירוע בטיחותי רשאים להזעיק עזרה בהתאם למפורט בהוראה בדבר טיפול באירועים בטיחותיים ודיווח תאונות, הנמצאת באוגדן הבטיחות ובהתאם לדף "מידע לשעת חירום" המופץ על לוחות מודעות באוניברסיטה.

7.4 במקרה של אירוע בו מעורבים חומרים מסוכנים, יש לפעול עפ"י ההוראות המופיעות בכרטיסי הבטיחות של אותו החומר (כרטיס M.S.D.S).

8. דיווח ומעקב במקרה מסוכן/תאונה:

במצב של מקרה מסוכן/תאונה, הנוכחים במקום יידעו את האחראים עליהם, את מדור הביטחון ואת יחידת הבטיחות. בהתאם לחומרת האירוע יידעו ראש מדור הביטחון ומנהל יחידת הבטיחות את גורמי הניהול המתאימים באוניברסיטה.

במקרה של תאונת אדם יידעו הנוכחים במקום, בנוסף לגורמים האמורים לעיל, גם את הנהלת הפקולטה המתאימה, כאשר הנפגע הוא סטודנט, וכאשר הנפגע הוא עובד האוניברסיטה, את האגף למשאבי אנוש והאגף אליו משתייך העובד.

9. ברור וחקירת נסיבות וגורמי מקרה מסוכן/תאונה:

מקרים מסוכנים/תאונות, ייחקרו ע"י ועדות אד-הוק שימונו ע"י הבטיחות / יו"ר מועצת הבטיחות ועפ"י שיקול דעתו.

בכל ועדת חקירה כזו ישותף נציג מיחידת הבטיחות, ואם נפגע סטודנט ישותף גם נציג דקאנט הסטודנטים.

10. אחריות כללית:

האחריות לביצוע ההוראות שפורטו בהוראה זו חלה על בעלי התפקידים שצוינו כל אחד בתחומו.

האחריות הכוללת להפעלת הוראה זו חלה על מנהל יחידת הבטיחות של האוניברסיטה.

11. הוראות מיוחדות:
(1.9.2013)

11.1 הוועד המנהל מסמיך את מועצת הבטיחות להתקין הוראות בטיחות מיוחדות, לתקנן, לשנותן ו/או לבטלן הכל במידת הצורך.

11.2 עם התקנתן תפורסמה הוראות הבטיחות המיוחדות בקובץ נפרד מהוראה זו.

12. תחילה:

הוראה זו מחליפה הוראה מיום 21.4.1983 ונכנסת לתוקפה מיום פרסומה.
הוראה זו באה להוסיף על החוק והתקנות ואינה גורעת מהם.